

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

“Ontwikkeling: een kwestie van gezond verstand?”

Stichting Bambale
Chopinlaan 55, 5653 EV Eindhoven
e-mail: bambale@dse.nl
website: www.bambale.dse.nl
reknr: NL38 RABO 0170 0366 85

Inhoudsopgave:

Voorwoord	blz. 2
1 Stichting Bambale	blz. 3
2 Ontwikkelingssamenwerking	blz. 5
2.1 Ontwikkelingsdoelen Verenigde Naties	blz. 6
2.2 Ontwikkelingsbeleid Nederland	blz. 7
2.3 Situatie D.R. Congo	blz. 8
2.4 Cijfers D.R. Congo	
3 Projecten 2011-2015	blz. 9
4 Beleid Bambale	blz. 13
5 Werkwijze	blz. 16
6 Projectsteun	blz. 17
6.1 Uitgangspunten	blz. 17
6.2 Projectpartners	blz. 17
6.3 Projectdeelnemers	blz. 18
6.4 Werkwijze	blz. 19
7. Bevorderen mondiaal burgerschap	blz. 20
8. Organisatiestructuur	blz. 22
8.1 Stichting Bambale Nederland	blz. 22
8.2 Fondation pour le Développement Stichting Bambale	blz. 22
9 Begroting/planning	blz. 23
10 Conclusie	blz. 24

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

Voorwoord

De afgelopen 5 jaar heeft Stichting Bambale met name hard gewerkt aan goed onderwijs en capaciteitsopbouw. Voor de komende beleidsperiode willen we met hetzelfde enthousiasme op deze manier verder gaan.

Er is grote vooruitgang geboekt op het gebied van scholing en in de begeleiding van de projecten. Dit hebben we mede te danken aan het vertrouwen dat een aantal subsidieverlenende instanties in ons stellen en de steun van onze trouwe donateurs. Zonder deze hulp zou Stichting Bambale niet in staat zijn het beleidsplan tot uitvoering te brengen.

Naast onderwijs en capaciteitsopbouw willen we tevens de nadruk leggen op dagelijkse hygiëne en het voorkomen van ziekten. We willen graag goede drinkwatervoorzieningen en schoon sanitair. Verder willen we iedereen bewust maken van de eigen verantwoordelijkheid voor de projecten en vooral van het belang van samenwerking om gezamenlijke doelen te bereiken. Ook de vooruitgang in landbouw en vakopleiding verdient onze aandacht. Hierbij willen we zelfstandigheid en sociaal ondernemerschap stimuleren.

Ik vind het een uitdaging om mensen samen te brengen en met elkaar te verbinden. Het geeft me veel energie als ik zie dat persoonlijke capaciteiten van mensen zo goed mogelijk uit de verf komen. Ik zie veel potentie in de projecten die wij ondersteunen en heb er vertrouwen in dat de mensen in Congo een betere toekomst kunnen krijgen op basis van eigen verantwoordelijkheid en doorzettingsvermogen. Ik wil hen hierbij graag helpen.

Niets is onmogelijk! Het is een kwestie van gezond verstand!

Bioly Ikele, voorzitter

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

1. Stichting Bambale

Stichting Bambale is opgericht in 1997. Sindsdien is er een zusterorganisatie in D.R. Congo opgericht en steunt Stichting Bambale projecten in de Democratische Republiek Congo.

De stichting heeft inmiddels veel ervaring opgedaan op het gebied van projectmanagement en op het gebied van fondsenwerving. De naamsbekendheid en het draagvlak van Bambale zijn flink gegroeid, zowel in Nederland als in D.R. Congo.

Doelstelling Stichting Bambale:

Duurzame verbetering van de levensomstandigheden van kansarme bevolkingsgroepen in de Democratische Republiek Congo.

Werkwijze Stichting Bambale:

- vrijwilligerswerk
- materialen worden zoveel mogelijk in D.R. Congo zelf gekocht
- projectsteun (dus geen voedsel/medische noodhulp of ondersteuning individuen)
- projectsteun als investering voor de lange termijn
- solidariteit/eigen bijdrage projectpartners
- draagvlakverbreding: bevorderen mondiaal burgerschap m.b.t. problematiek D.R. Congo
- samenwerking met andere (ontwikkelings-)organisaties
- regelmatig contact 'Nederland-Congo'
- minimale organisatie- en administratiekosten
- maatschappelijk verantwoord duurzaam ondernemerschap

Methode om de doelstellingen te verwezenlijken:

- werven van fondsen en materialen
- stimuleren overdracht kennis en vaardigheden
- stimuleren en ondersteunen lobby bij lokale overheden

Uitgangspunten projecten:

- projecten zijn gebaseerd op initiatieven van lokale organisaties
- projecten richten zich op directe verbetering van de levensomstandigheden en/of toekomstmogelijkheden van een kansarme bevolkingsgroep of kansarme regio
- projecten dragen bij aan het realiseren van de VN duurzame ontwikkelingsdoelstellingen
- projecten hebben de potentie om zich op zichtbare termijn tot autonome, onafhankelijke organisaties te ontwikkelen
- projecten hebben in potentie een voorbeeldfunctie met regionale uitstraling
- doelgroep en lokale bevolking zijn betrokken bij de ontwikkeling van het project en dragen hieraan bij
- projecten stimuleren onderlinge samenwerking en zelfredzaamheid van de lokale bevolking

Speerpunten

Stichting Bambale richt zich op 3 werkterreinen:

- Landbouw
- Opleiding
- Gezondheid/milieu.

In onze visie zijn deze drie terreinen onlosmakelijk met elkaar verbonden: een ontoereikend, eenzijdig voedselaanbod heeft negatieve gevolgen voor de gezondheid van mensen. Ziekte en honger staan opleiding in de weg. Zonder opleiding is duurzame verbetering van de uitgangssituatie niet mogelijk.

In projecten worden vaak meerdere werkterreinen gecombineerd, bijv. bij het ondersteunen van opleidingsfaciliteiten voor medisch personeel.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

Geografische concentratie

De huidige projecten zijn gelokaliseerd in het plattelandstadje Inkisi en omgeving, district Lukaya, provincie Kongo Central (voorheen Bas-Congo) en in de hoofdstad van D.R. Congo: Kinshasa.

Hoewel de problematiek op het platteland in een aantal opzichten duidelijk verschilt van die van de grote stad, zijn er veel overeenkomsten en verbanden. Gebrek aan toekomstmogelijkheden en onwetendheid over het belang van een gezond leefmilieu spelen overal.

Dit gebrek aan toekomstmogelijkheden op het platteland leidt vaak tot migratie van de jeugd naar de grote stad. Hierdoor nemen de problemen in beide gebieden toe: vergrijzing van het platteland, nog meer jeugdwerkeloosheid (delinquentie) in de stad. Daarom heeft Stichting Bambale extra aandacht voor projecten die migratie willen tegengaan.

Om het voor de medewerkers van FDSB werkbaar te houden beperkt Stichting Bambale zich ook de komende beleidsperiode tot deze gebieden.

2. Ontwikkelingssamenwerking

2.1 Ontwikkelingsdoelen Verenigde Naties

Millennium ontwikkelingsdoelen 2000-2015:

In 2000 kwamen vertegenwoordigers uit 189 landen tijdens een VN-top in New York overeen gezamenlijk de belangrijkste problemen op het gebied van armoede, onderwijs, gezondheid en milieu in de wereld aan te pakken. Zij tekenden daartoe de Millenniumverklaring, die de basis vormt voor de acht Millenniumontwikkelingsdoelen (MDG's). De eindstreep voor deze Millenniumdoelen werd gezet op december 2015.

Inmiddels is wereldwijd het eerste target van millenniumdoel 1 (het halveren van het percentage armen) gehaald, met name dankzij de sterke economische groei van China en India. Ook is de halvering van het percentage mensen met honger in zicht. Verder is er aanzienlijke vooruitgang op de millenniumdoelen 2 (alle kinderen naar school), 3 (gelijke kansen in het onderwijs), 6 (bestrijding van ziektes als aids en malaria) en 7 (toegang tot veilig drinkwater). Dit laatste doel is in 2010 al gehaald. En zelfs millenniumdoel 5 (het verminderen van de moedersterfte met driekwart) gaat beter dan verwacht: in twintig jaar tijd is de moedersterfte wereldwijd vrijwel gehalveerd. Achterstand is er nog op doelen 4 (kindersterfte), en 7 (de targets toegang tot sanitaire voorzieningen, biodiversiteit en CO2-uitstoot).

Regionaal zijn er echter grote verschillen. In Sub-Sahara Afrika zijn de resultaten beduidend minder spectaculair. En zelfs ten opzichte van deze regio blijft de voortgang in D.R. Congo op vrijwel alle gebieden nog flink achter. (Zie cijfers blz. 8)

Duurzame Ontwikkelingsdoelen 2015-2030:

Als vervolg op de millenniumdoelen hebben de Verenigde Naties voor 2030 Duurzame Ontwikkelingsdoelen opgesteld ter bestrijding van de nog steeds bestaande armoede. Daarnaast wil de VN met de Duurzame Ontwikkelingsdoelen direct ook andere wereldwijde problemen aanpakken die van invloed (kunnen) zijn op armoede. Het nieuwe programma is daarmee breder dan dat van 2000-2015. Waar de Millenniumontwikkelingsdoelen met name gericht waren op overheden zijn de Duurzame Ontwikkelingsdoelen nu ook gericht op de rol die het bedrijfsleven speelt.

De doelstellingen voor 2030 zijn gebaseerd op zes kernwaarden, te weten:

- Mensen – Toegang tot gezondheidszorg en onderwijs voor iedereen (ook vrouwen en meisjes)
- Waardigheid - Einde aan armoede en tegengaan van ongelijkheid
- Welvaart - Sterke economieën waar eenieder aan deelneemt
- Gerechtigheid - Veilige en vredige samenlevingen met sterke instituten
- Samenwerken - Versterken van mondiale solidariteit en duurzame ontwikkeling
- Planeet - Beschermen van ecosystemen voor alle samenlevingen en toekomstige generaties

Door de Verenigde Naties zijn zeventien doelen gesteld voor het jaar 2030. Deze moeten door de lidstaten in 2015 worden aangenomen. De doelstellingen zijn:

- Geen armoede
- Geen honger, duurzame landbouw
- Gezondheidszorg voor iedereen
- Onderwijs voor iedereen
- Gelijke rechten voor meisjes en vrouwen
- Schoon water en sanitair voor iedereen
- Toegang tot betaalbare en duurzame energie
- Economische groei, werkgelegenheid
- Infrastructuur voor duurzame industrialisatie
- Verminderen van ongelijkheid binnen en tussen landen
- Veilige, weerbare en duurzame steden
- Duurzame consumptie en productie
- Klimaatverandering tegengaan
- Duurzaam gebruik van de zeeën
- Bescherming van ecosystemen, bossen en biodiversiteit
- Promotie veiligheid, publieke diensten en recht voor iedereen
- Sterker mondiaal partnerschap om doelen te bereiken

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

2.2 Ontwikkelingsbeleid Nederland

Sinds november 2012 heeft Nederland een Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Lilianne Ploumen. De samenvoeging van twee tot dan toe verschillende beleidsportefeuilles weerspiegelt de veranderende visie van Nederland op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

“Extreme armoede bestrijden we uit solidariteit met mensen. Handel en investeringen stimuleren we vooral uit eigenbelang. Waar hulp en handel elkaar raken, handelen we zowel uit solidariteit als uit welbegrepen eigenbelang. Waar zulke uiteenlopende motieven een rol spelen, kunnen spanningen ontstaan. Dan wegen wij alle belangen zorgvuldig af, met duurzame en inclusieve groei als leidend principe. Groei en een rechtvaardige verdeling gaan immers niet automatisch samen. Onze doelstelling is om op langere termijn met zoveel mogelijk landen een handelsrelatie op te bouwen.” (Uit de nota 'Wat de wereld verdient: een nieuwe agenda voor hulp, handel en investeringen' van minister Ploumen)

In internationale contacten heeft Nederland de komende jaren drie belangrijke ambities:

- het uitbannen van extreme armoede in één generatie (getting to zero): Nederland blijft solidair met de allerarmsten omdat lang niet iedereen profiteert van de verminderde armoede in de wereld.
- duurzame en inclusieve groei overal ter wereld: hoewel de markt niet perfect is, is zij onmisbaar in de strijd tegen armoede. Daarom stimuleert het kabinet investerings- en handelsactiviteiten die goed zijn voor mens en milieu, werkgelegenheid creëren, en bij voorkeur gepaard gaan met overdracht van kennis en vaardigheden.
- succes voor Nederlandse bedrijven in het buitenland: Nederland heeft te weinig aansluiting op de economische groei in Azië, Afrika en Zuid-Amerika. Terwijl er - mede door langdurige hulprelaties - vaak goede contacten zijn met groeilanden op deze continenten. Deze contacten bieden kansen, juist omdat die landen steeds vaker een gelijkwaardige relatie willen.

De vier speerpunten hierbij zijn:

1. voedselzekerheid,
2. vrouwenrechten en seksuele en reproductieve gezondheid rechten
3. water, milieu en klimaat
4. veiligheid en rechtsorde.

Hulp is er voor landen die hun armoedeproblemen niet zelf kunnen oplossen: (post-)conflictlanden, fragiele staten en landen die onvoldoende capaciteit hebben om zonder hulp effectief aan armoedebestrijding te doen. Het gaat om Afghanistan, Burundi, Mali, Jemen, Rwanda, Zuid-Sudan en de Palestijnse Gebieden. In het Grote Merengebied (waar een deel van Congo ligt) en in de Hoorn van Afrika wordt zoveel mogelijk vanuit een regionaal perspectief gewerkt.

Dit nieuwe beleid vindt plaats tegen de achtergrond van krimpende budgettaire kaders. Uit het Regeerakkoord volgt dat het Official Development Assistance-budget in de komende vier jaar met 1 miljard euro afneemt. Tegelijk heeft het Kabinet besloten extra geld vrij te maken voor het Budget Internationale Veiligheid en het (revolverende) Dutch Good Growth Fund. Het Dutch Good Growth Fund steunt de financiering van ondernemers hier en daar. Het gaat vooral om het midden- en kleinbedrijf dat handel wil drijven met en wil investeren in lage- en middeninkomenslanden. D.R. Congo staat op de landenlijst van het Dutch Good Growth Fund.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

2.3 Situatie Congo

Ten gevolge van de wereldwijde financiële crisis daalde de economische groei in 2009 in de D.R. Congo tot 2,8%. In de periode 2010-2013 steeg de gemiddelde jaarlijkse groei echter weer tot 7,4% per jaar en in 2014 was de groei zelfs 8,7% – duidelijk boven de gemiddelde groei in Sub-Sahara Afrika. Deze groei wordt gegenereerd door de mijnindustrie en de gunstige grondstofprijzen. Ook overheidsinvesteringen dragen hier aan bij. De inflatie, in 2009 nog 53%, staat sinds 2013 op 1% dankzij behoudend fiscaal en monetair beleid. De wisselkoers is stabiel.

De economische vooruitzichten lijken gunstig al is de politieke en veiligheidssituatie fragiel. De economie zal naar verwachting de komende jaren blijven groeien met 8% per jaar: voornamelijk door meer investeringen en groei van de mijnindustrie, geholpen door groei van openbare werken en de dienstensector.

Sinds 2010 werkt de Congolese regering nauw samen met de Wereldbank aan structurele hervormingen m.b.t. economisch beleid. In het kader van het HIPC (Heavily Indebted Poor Countries) initiatief worden er maatregelen in gang gezet om toezicht en transparantie in de grondstoffenindustrie (mijnen, bosbouw, olie) te vergroten en een beter investeringsklimaat te scheppen.

Ondanks de economische groei en een vermindering van de armoede van 71% in 2005 naar 63% in 2012, blijft de armoede in D.R. Congo erg groot. Het land staat op één na laatst op de Human Development Index (186 van 187). Het inkomen per hoofd van de bevolking was \$220 in 2012, een van de laagste inkomens ter wereld.

De regionale verschillen zijn groot mede vanwege gebrekkige infrastructuur en vertragingen bij de uitvoering van infrastructurele projecten. Decentralisatie gaat langzaam. De Verenigde Naties schat dat er 2,3 miljoen mensen in het land op de vlucht zijn terwijl 323.000 Congolezen in buitenlandse vluchtelingenkampen verblijven. In de meer onrustige gebieden van het land blijft de humanitaire nood onverminderd groot en is er veel seksueel geweld.

(Bronnen: Wereldbank, april 2015, African development bank)

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

2.4 Official United Nations Site for the MDG indicators: cijfers D.R. Congo

ontwikkelingsdoel 1: uitbannen extreme armoede en honger			
Ondervoeding (percentage v.d. bevolking)	1990: 43,2%	2000: 35,9%	2015: 30,5%
Ondergewicht kinderen jonger dan 5 jaar	2005: 11,8%	2011: 11,8%	
Ernstig ondergewicht kinderen jonger dan 5	2005: 3,4%	2011: 2,4%	
Bevolking onder nationale armoedegrens, totaal	2005: 50,7%	2011: 46,5%	
Bevolking onder armoedegrens op platteland	2005: 65,2%	2011: 74,8%	
Ontwikkelingsdoel 2: alle jongens en meisjes gaan naar school			
Kinderen die beginnen met basisonderwijs	1991: 61%	1999: 36%	2012: 91,6%
Kinderen die lagere school afmaken	1991: 52,3%	1999: 34,7%	2013: 72,4%
Ontwikkelingsdoel 3: gelijke rechten voor mannen en vrouwen			
Aantal vrouwen in het parlement	1990: 12 van 222 (5,4%)	2000: 37 van 738 (5%)	2015: 53 van 498 (8,9%)
Aantal meisjes t.o.v. jongens in onderwijs – lagere school – middelbare school – vervolgopleiding	1990: 0,71	1999: 0,91	2013: 0,9 2013: 0,62 2013: 0,45
Ontwikkelingsdoel 4: terugdringen kindersterfte			
Sterftecijfer kinderen jonger dan 1 jr per 1000 geboortes	1990: 114,7	2000: 114,6	2014: 86,1
Sterftecijfer kinderen jonger dan 5 jr per 1000 geboortes	1990: 176	2000: 175,9	2014: 118,5
Kinderen jonger dan 1 jr ingeënt tegen mazelen	1990: 38%	2000: 46%	2015: 73%
Ontwikkelingsdoel 5: terugdringen sterfte door zwangerschap			
Moedersterfte per 100.000 geboortes	1990: 1000	2000: 1100	2014: 730
Gebruik van anticonceptie door getrouwde vrouwen	1991: 7,7%	2000: 31,4%	2015: 20,4%
Ontwikkelingsdoel 6: stoppen verspreiding ziektes als AIDS, malaria, tuberculose			
Aantal mensen met AIDS 15-49 jaar	1990: 1,33%	2000: 1,53%	2013: 1,08%
Mensen met correcte kennis van HIV/AIDS	2014: 24,9% v.d. mannen 2014: 18,6% v.d. vrouwen		
Kinderen onder 5 jr slapend onder malaria net		2001: 1%	2014: 55,8%
Aantal nieuwe gevallen van tbc per jaar per 100.000		2000: 327	2014: 327
Ontwikkelingsdoel 7: meer mensen leven in een duurzaam leefmilieu			
Mensen met toegang tot schoon drinkwater – totaal – in de stad – op het platteland	1990: 44% 87% 25%	2000: 47% 85% 27%	2015: 52% 81% 31%
Mensen met toegang tot sanitaire voorzieningen – totaal – in de stad – op het platteland	1990: 19% 30% 14%	2000: 23% 30% 18%	2015: 29% 29% 29%
Ontwikkelingsdoel 8: meer eerlijke handel, schuldenverlichting en hulp			
Vaste telefoon per 100 inwoners	1990: 0,1	2000: 0,02	2015: 0
Mobiele telefoon per 100 inwoners	1990: 0	2000: 0,03	2015: 53,5
Toegang tot internet per 100 inwoners	1990: 0	2000: 0,01	2015: 3

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

3. Projecten 2011-2015

	Begroting 2006 t/m 2010	Gerealiseerd 2006 t/m 2010	Begroting 2011 t/m 2015	Gerealiseerd 2011 t/m 2015
landbouw	150.000	63.000	102.000	17.960
onderwijs	140.000	230.000	351.000	360.907
milieu/gezondheid	20.000	6.000	181.000	35.590
	310.000	299.000	634.000	414.457

Toen het eerste beleidsplan in 2006 werd opgesteld overheerste het gevoel dat de hierin geformuleerde financiële doelstellingen bijzonder ambitieus waren. In praktijk bleek dit alleszins mee te vallen, al pakte de verdeling van de budgetten anders uit dan verwacht. De begroting 2011-2015 sloot aan op de opgedane ervaringen en het voor deze periode geformuleerde beleid om extra aandacht te schenken aan opleiding en capaciteitsopbouw.

Het is afgelopen beleidsperiode echter in mindere mate gelukt de begrootte groei te realiseren. Er is bijna 40% meer gerealiseerd dan in de 5 jaren van de voorgaande periode, maar de realisatie bleef helaas achter op de begroting. Dit is met name een gevolg van de financiële crisis en de overheidsbezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking.

Geconfronteerd met verminderde budgetten veranderden de grotere medefinancieringsorganisaties hun beleid ten aanzien van particuliere initiatieven door projecten niet meer in zijn geheel te ondersteunen maar slechts voor 1/2 of 1/3 deel. Zo is de situatie ontstaan dat Stichting Bambale zonder al te veel problemen meerdere projecten voor een deel gefinancierd kan krijgen maar niet kan beginnen omdat het moeilijk is het hele project financieel rond te krijgen. De medefinancieringsfondsen ondersteunen namelijk geen projecten die al steun van een 'collega'fonds ontvangen.

Projecten moeten nu dus altijd bij meerdere fondsen worden aangevraagd, gerapporteerd en verantwoord. En ieder fonds heeft een eigen aanpak en eigen prioriteiten. De administratieve werkdruk per project is hierdoor meer dan verdubbeld. Aan de kant van de aanvragers, de vrijwilligersorganisaties, maar natuurlijk ook aan de kant van de subsidieverleners. Het is ons inziens betreurenswaardig dat er hierdoor per saldo nog minder overblijft voor het uiteindelijke doel: de projecten in ontwikkelingslanden zelf.

Het vergt extra veel aandacht en energie om de Bambale organisatie en administratie hierin mee te laten groeien.

Gelukkig zijn er veel particulieren en particuliere fondsen die zich ondanks dezelfde financiële crisis onafhankelijk van het overheidsbeleid zijn blijven inzetten voor ontwikkelingssamenwerking.

Voor de toekomst betekent de veranderende houding ten opzichte van ontwikkelingssamenwerking dat in ieder geval van overheidswege de verantwoordelijkheid voor ontwikkelingssamenwerking steeds meer bij het bedrijfsleven wordt gelegd. Stichting Bambale zal nauwlettend in de gaten houden welke gevolgen dit met zich meebrengt en hoe daarop ingespeeld kan worden.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

Resultaten projecten 2011-2015:

Landbouw

Bijenproject ADI:

In 2013 zijn er weer nieuwe korven en imkermaterialen aangeschaft. Hierdoor heeft het project zelfstandig kunnen functioneren en voldoende honing kunnen produceren om zichzelf te kunnen continueren. Dit project loopt tot op heden nog steeds en heeft geen extra ondersteuning van Stichting Bambale meer nodig.

Maniokmolen:

Het filiaal van de boerencoöperatie in Kinsaku-Moanda bestaat uit een aantal vrouwen dat een maniokmolen beheert. Deze vrouwen hebben afgelopen beleidsperiode hiermee voldoende geld gespaard om het gehuurde pand waarin de molen stond over te kopen. Het gebruik van de molen verlicht het vele werk dat de vrouwen anders met de hand moesten doen. Voor de boerencoöperatie is het ook een extra bron van inkomsten om bij te dragen aan onderhoud en aanschaf van gereedschappen.

Land- en tuinbouwproject Véronique:

Landbouwproject dat werkt met microkredietfonds voor deelnemende vrouwen van Ntadi. De vrouwen hebben allen gereedschap en een stukje grond in bruikleen van Bambale ontvangen in 2012. Hierdoor konden zij hun eigen groenten verbouwen. Dit kleinschalige project functioneert zelfstandig.

Verder is er eind 2013 gestart met een proef voor de teelt van Moringa bomen

Vrouwen van Massikila:

In Massikila, een kleine afgelegen boerengemeenschap, zo'n 18 km van Kimpemba zijn in 2011 15 vrouwen een klein landbouwproject gestart, vergelijkbaar met project Véronique: initiële steun in de vorm van gereedschappen en zaden, daarnaast begeleiding en scholing door een agronoom. Dit project is geadopteerd door de werkgroep GZA van de parochie Gestel uit Eindhoven. In 2011 werden 2 ha pinda's verbouwd. Het project loopt nu 5 jaar. Inmiddels doen 26 vrouwen hier aan mee en zij bebouwen 8 ha maniok en 1 ha pinda's. Hiermee kunnen zij voorzien in het eigen basisvoedsel en inkomen genereren voor zichzelf.

Onderwijs

Complexe Scolaire Bambale:

Afgelopen beleidsperiode is het project uitgegroeid tot een complete, op eigen kracht draaiende school met 6 lokalen, kantoor en lerarenkamer/bibliotheek. Alle lokalen zijn nu voorzien van duurzame tegelvloeren en de daken zijn 'vleermuis-proof' gemaakt. De klassen zijn volledig bezet en de leerlingen presteren goed bij nationale testen. De betrokkenheid van de ouders is groot en er wordt inmiddels voldoende schoolgeld betaald om de salarissen van de leerkrachten te kunnen betalen. Middels verhuur van de lokalen buiten lestijden om wordt geld gegenereerd voor onderhoud e.d.

Naast aandacht voor faciliteiten is er ook aandacht voor bijscholingen: verbetering van het onderwijs en ook workshops persoonlijke hygiëne voor de leerlingen en ouders.

Atelier et centre de formation en menuiserie Bambale, Kinshasa:

2006 startte dit project met de aankoop van grond. Afgelopen beleidsperiode konden de faciliteiten dusdanig worden ingericht dat na een eerste proefcyclus in september 2013 de eerste groep leerlingen aan hun opleiding is begonnen. Zij hebben deze in 2014 met goed gevolg afgerond. Inmiddels werken enkele van hen als hulptimmerman bij diverse werkplaatsen in de regio.

Er zijn machines verscheept en geïnstalleerd, de leslokalen werden ingericht, er werd een afwateringssysteem aangelegd. De werkplaats kreeg een extra afdak en afzuiging. Vakdocent Jan Kempers bezocht het centrum in 2014 via het PUM programma: instructie in gebruik en onderhoud van de machines,

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

advies over routing en veiligheidsmaatregelen etc.

Verbetering kwaliteit onderwijs:

In samenwerking met Impulsis, Edukans en een aantal andere PI's is een traject opgestart ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs in D.R. Congo. Het project is gestart met een onderwijsconferentie in november 2012 in Kinshasa. In 2014 volgden verschillende workshops, zowel gericht op onderwijsvernieuwing als op schoolmanagement.

Hierdoor is een start gemaakt met interactief onderwijs, zodat niet alleen de traditionele manier van lesgeven wordt toegepast. Ook worden de ouders hiermee meer betrokken bij de school. Zij zijn zich nu meer bewust van hun medeverantwoordelijkheid voor het onderwijs van kinderen waardoor het aantal betalende schoolkinderen is toegenomen

Centre de formation et bureautique Bambale, Inkisi:

De afgelopen 5 jaar hebben we een nieuw opleidingscentrum kunnen realiseren. Dit is het eerste opleidingscentrum in de wijk "Cité de la Gare". Het centrum is geopend in 2015. Middels dit centrum zijn voorzieningen voor de lokale bevolking gecreëerd zodat ze zich kunnen ontwikkelen op het gebied van computervaardigheden en internetgebruik

Institut Technique Médical Kintanu, Inkisi:

Het Institut Technique Médical Kintanu is een opleidingscentrum voor medisch personeel in Inkisi. De school, een initiatief van de plaatselijke NGO 'fondation Papa Philo', verzorgt sinds 1989 een staatserkende, vierjarige middelbare beroepsopleiding. De sterk verouderde faciliteiten zijn in 2011 volledig gerenoveerd. Zo werd door verhoging van de daken de lichtinval en luchtcirculatie in de lokalen sterk verbeterd en werd er een praktijklokaal gebouwd. De verbeterde werkomstandigheden leidden meteen tot een vernieuwd enthousiasme en elan zowel bij studenten als directie en staf. Nog tijdens het schooljaar werden de resultaten van alle werkzaamheden al merkbaar in verbeterde schoolresultaten en minder schooluitval.

Milieu/gezondheid

Drinkwatervoorziening Kimpemba

Omdat onderzoek heeft uitgewezen dat het boren van waterputten in Kimpemba vanwege de geologische omstandigheden financieel niet haalbaar is, is er bij de natuurlijke bron die een paar kilometer buiten het dorp ligt een tappunt aangelegd zodat het bronwater schoon kan worden meegenomen.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

Centre Hospitalier Kimpemba

In 2010 is het gezondheidscentrum in Kimpemba geheel gerenoveerd. Vervolgens zijn er begin 2011 voor de elektriciteitsvoorziening zonnepanelen geïnstalleerd – de eerste in de regio! Aansluitend is er voor de watervoorziening een nieuwe watertank gebouwd. In 2012 werden er nieuwe bedden, matrassen, meubilair, ziekenhuismaterialen en medische apparatuur in gebruik genomen. Erg belangrijk is ook de motor waarmee de arts afgelegen patiënten kan bezoeken en in geval van nood naar het ziekenhuis kan brengen. Ook is er uiteindelijk met eigen middelen ook nog een vrijstaande operatiekamer gebouwd.

Deze verbeteringen hebben er toe geleid dat medische handelingen beter verricht kunnen worden, zowel overdag als in de avonden. Met name spoedbevallingen en operaties in het donker, kunnen nu ook plaatsvinden. Ook de hygiëne is beduidend verbeterd, wat complicaties voorkomt.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

4. Beleid Stichting Bambale

2006- 2009: Van micro naar macro

In 2006 zijn doelstellingen, uitgangspunten en plannen van de stichting op papier gezet in het eerste beleidsplan van de stichting: Beleidsplan 2006-2009 'Van micro naar macro'. De belangrijkste conclusie van dit plan was dat om optimaal te kunnen renderen ook kleinschalige projecten geplaatst moeten worden in een grotere context.

Vanuit dit besef heeft Stichting Bambale geïnvesteerd in het uitbreiden van netwerken en het zoeken naar grotere (samenwerkings-)verbanden: contacten met andere NGO's hier en in Congo, contacten tussen de verschillende projecten onderling, contacten met lokale overheid en overkoepelende organisaties.

2011 – 2015: Samenwerking en capaciteitsopbouw – bouwen aan vertrouwen in eigen kunnen

Om de relevantie van projecten te optimaliseren en de gewenste grote stap van micro naar macro te kunnen maken moet je wel goed (kunnen) samenwerken en over de juiste capaciteiten beschikken. In D.R. Congo is er op dat gebied nog veel werk te verzetten.

Samenwerking: Dat je door actieve samenwerking meer kunt bereiken is in een land dat zo te lijden heeft onder geweld, armoede en corruptie als Congo, namelijk géén vanzelfsprekende ervaring. Het is van essentieel belang dat kennis en ervaring met zoveel mogelijk mensen gedeeld worden.

Capaciteitsopbouw: Er zijn in D.R. Congo slechts weinig scholings- en opleidingsfaciliteiten. Analfabetisme is wijdverbreid. Ook onder de projectpartners van stichting Bambale. Gebrek aan scholing wrekt zich in veel gevallen bij het opzetten, uitvoeren en continueren van projecten voor een nieuwe toekomst. Gebaseerd op de ervaringen van afgelopen beleidsperiodes wordt er inmiddels geen 10% maar 15% van iedere projectbegroting gereserveerd voor capaciteitsopbouw bij de lokale partnerorganisatie.

2016 – 2020: Gezond Verstand

De huidige trend in het beleid ten aanzien van ontwikkelingssamenwerking toont een verschuiving van hulp naar handel. Zeker te begrijpen, als je onderkent dat de grootste resultaten op het gebied van de VN millenniumdoelstellingen feitelijk vooral zijn te danken aan de grote economische ontwikkeling van China en India. Handel is een van de voorwaarden voor economische ontwikkeling. Tenminste, als beide partijen redelijk gelijkwaardig zijn en de baten enigszins gelijkwaardig worden verdeeld.

Feit is dat ondanks dat D.R. Congo afgelopen jaren een grotere economische groei kende dan de omliggende landen, de armoede in D.R. Congo nog steeds enorm is. Ook 15 jaren Millenniumdoelstellingen hebben in D.R. Congo relatief weinig impact gehad, zelfs in vergelijking met diezelfde omliggende landen.

“Creëer kennis en capaciteit bij mensen, zodat zij waarde kunnen toevoegen aan lokale producten en er werkgelegenheid wordt geschapen. Financier bedrijfscursussen voor boeren, vakopleidingen voor het lokale midden- en kleinbedrijf, technische opleidingen voor kansrijke lokale industrieën.”

Dit betoogden Jos Coumans e.a. In het Nederlands Dagblad van 21 maart 2015 in een reactie op het nieuwe beleid van Minister Ploumen. Het is feitelijk een krachtige samenvatting van de ideeën en werkwijze van Stichting Bambale sinds haar oprichting.

Schoenmaker blijf bij je leest: Stichting Bambale is een hulporganisatie en ziet dat zolang de wereld nog niet is overgestapt op eerlijke handel, de bevolking van D.R. Congo vooralsnog veel hulp kan gebruiken. Wel uitsluitend hulp in de zin van investeringen: alleen dan kun je hopen op een duurzaam effect. We leiden mensen op zodat ze via werk en bedrijvigheid zelf een zelfstandig bestaan kunnen opbouwen. Met aandacht voor sociaal ondernemerschap wil Stichting Bambale de komende beleidsperiode mensen meer gaan ondersteunen bij deze laatste stap van opleiding naar zelfstandigheid. Bijvoorbeeld door het creëren van werk, stageplekken of door financiële ondersteuning in de vorm van microkredieten.

Investeren in mensen: opleiden en kansen bieden op het gebied van zelfstandigheid, werk en bedrijvigheid via sociaal ondernemerschap.

Het beleidsmoto 2011-2015: samenwerking en capaciteitsopbouw, wordt komende jaren onverminderd voortgezet en verder uitgewerkt. Samenwerking is het cement tussen alle stakeholders, direct en indirect. Niet alleen de mensen van de projectorganisatie, maar alle betrokkenen, belanghebbenden, gebruikers én de omgeving, moeten zich bewust zijn van hun gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Alleen als middelen en kennis worden gedeeld kan een druppel op een groeiende plaat uitgroeien tot een plas. Door structurele

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

samenwerking, ook met andere lokale organisaties/NGO's, werken projecten aan hun eigen zelfstandigheid en onafhankelijkheid – ook ten opzichte van Stichting Bambale. Het streven naar verdere professionalisering met behulp van capaciteitsopbouw is nodig en werpt vruchten af.
(zie ook blz. 15 hoofdstuk 6. Projectsteun: een lange termijn investering)

Gezond verstand:

Honger en ziekte staan opleiding in de weg. In D.R. Congo is ondervoeding geen uitzondering. Toegang tot schoon drinkwater en sanitair wel. Preventieve gezondheidszorg is minimaal, curatieve gezondheidszorg is schaars en duur. Er is vooral ook veel onwetendheid.

Daarom betekent capaciteitsopbouw voor Stichting Bambale meer dan alleen leren lezen en schrijven of het leren van een vak of vaardigheden. Voorlichting over persoonlijke hygiëne en goede voeding horen erbij. En niet alleen voor de leerlingen zelf, ook voor hun ouders en buurtgenoten. Als de scholieren dan goed geleerd hebben waarom ze hun handen moeten wassen, is het vervolgens natuurlijk ook fijn als er fatsoenlijke watervoorzieningen zijn. Dus stopt het niet bij het geven van voorlichting alleen.

De komende jaren wil Stichting Bambale samen met de gemeenschappen rond de bestaande projecten, zoeken naar mogelijkheden om zaken als sanitatie en watervoorzieningen op buurtniveau te realiseren. Ook afvalverwijdering hoort daar bij.

In ditzelfde kader komt bij landbouwprojecten de focus te liggen op produktdiversificatie. Het is goed dat het aantal hectaren maniok groeit. Dit basisvoedsel bevat echter relatief weinig voedingsstoffen en moet voor een goed dieet aangevuld worden - bijvoorbeeld met blad van de Moringaboom dat bijzonder rijk is aan vitamines, eiwitten en mineralen.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

Over 5 jaar...

In de komende 5 jaar wil Stichting Bambale de zelfstandigheid van de bestaande projecten vergroten door capaciteitsopbouw op het gebied van organisatie en management.

- Voor C.S. Bambale betekent dit eveneens bijscholing op pedagogisch gebied zodat er gestart kan worden met de tweejarige brugklas van een middelbare school. Over drie jaar staat aansluitend de aanvang van de pedagogische studierichting gepland. Alles in eigen goed uitgeruste lokalen met goed onderlegde docenten voor de klas.

Het bestaande basisonderwijsprogramma is gemoderniseerd volgens het in 2014 gestarte Edukans programma ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs PAAQE (Programme d'Appui à l'Amélioration de la Qualité de l'Enseignement). De kinderen krijgen les in een veilige en hygiënische leeromgeving: veilig schoolplein, sportmaterialen, schoon sanitair, aanwezigheid van drinkwater.

Zowel de basisschool als de middelbare school kunnen met behulp van een transparante administratie zelfstandig functioneren en genereren voldoende inkomsten om de lopende kosten (salarissen, belastingen e.d.) zelf te kunnen betalen.

- Het timmeratelier (Atelier et centre de formation en menuiserie Bambale) kan met behulp van de inzet van afgestudeerde timmermannen (gezel-timmermannen) meer leerlingen opleiden. Met het gezel-timmerman programma wordt de productie en daarmee de inkomsten van het atelier, verhoogd. Het aantal leerlingen groeit naar 20 per jaar. Dankzij een eigen winkel en eigen houtvoorraad kan de opleiding met eigen middelen gerund worden. Het centrum beschikt over voldoende, goed uitgeruste ruimtes die aan derden verhuurd worden voor diverse activiteiten. De timmervakopleiding heeft een goede naam opgebouwd en wordt door de overheid als zodanig erkend.

- Het informatiecentrum (Centre de formation et bureautique Bambale) speelt een grote rol in het computerondersteund onderwijs in de wijk. In samenwerking met C.S. Bambale worden leerlingen bekend gemaakt met gangbare computerprogramma's. Deze opleidingen zijn ook voor dorpsgenoten toegankelijk. Het structurele aanbod van internetdiensten en mogelijkheden voor printen en scannen genereert extra inkomsten. Het centrum staat op eigen benen. Het aantal inwoners en studenten dat kan omgaan met computers is gestegen. Dit bevordert de werkgelegenheid en de verspreiding van kennis.

- Mechanisatie van het landbouwproject Véronique verhoogt de opbrengst en vergroot de afzetmarkt. Om het sociaal ondernemerschap op landbouwgebied te stimuleren zijn er jaarlijks twee meerdaagse trainingen/workshops voor boeren en kleine zelfstandigen. Handel met de omliggende dorpen/steden wordt hierdoor gestimuleerd en de diversiteit van basisvoedsel wordt uitgebreid.

- Het aanbod van extra faciliteiten aan meer draagkrachtige patiënten genereert financiële ruimte waardoor gezondheidscentrum Omeco ook minder draagkrachtige patiënten goede gezondheidszorg kan blijven bieden.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

5. Werkwijze Stichting Bambale:

– **Vrijwilligerswerk: verjonging en verbreding**

Stichting Bambale bestaat uitsluitend uit vrijwilligers, zij krijgen geen vrijwilligersvergoeding of andersoortige tegemoetkomingen. Alleen onkosten worden vergoed.

Door de uitbreiding en intensivering van de activiteiten en projecten groeit de werkdruk. Om goed met de veranderende omstandigheden om te kunnen blijven gaan heeft de organisatie behoefte aan extra ondersteuning en ook meer input van jongeren is wenselijk. Om te voorkomen dat 'behoefte' 'noodzaak' wordt krijgt het aantrekken van nieuwe medewerkers komende periode prioriteit.

– **Minimale organisatie- en administratiekosten**

Stichting Bambale streeft naar minimale overhead kosten zodat donaties aan Stichting Bambale zo veel mogelijk rechtstreeks naar de projecten in D.R. Congo gaan.

Daarom wordt er in Nederland uitsluitend met vrijwilligers gewerkt en wordt steeds gekeken hoe zo efficiënt mogelijk gewerkt kan worden. Ook voor de organisatiekosten worden zoveel mogelijk sponsors gezocht. Zo worden bijvoorbeeld de boekhouding en het jaarverslag gratis gecontroleerd door Seres Accountants en Belastingadviseurs te Best.

– **Fondation de Développement Stichting Bambale: meer dan een verlengstuk**

Gezien de totaal verschillende omstandigheden geldt het vrijwilligersprincipe niet voor de medewerkers van onze zusterorganisatie FDSB in Congo. Zij krijgen een salaris. Deze kosten worden tegenwoordig naar rato verdeeld over de verschillende projectbegrotingen.

Vanwege de gebrekkige infrastructuur is het bijzonder tijdrovend en daardoor feitelijk niet haalbaar voor FDSB, om ook de projecten in de kleinere dorpen in Kongo Central (Massikila, Kinsaku Moanda) regelmatig te bezoeken. Voor de dagelijkse communicatie, begeleiding en verslaglegging werken FDSB en Stichting Bambale daarom steeds meer samen met lokale projectleiders van soortgelijke projecten.

Stichting Bambale streeft ernaar om ook FDSB op termijn een eigen zelfstandige basis te geven. Zodat FDSB haar activiteiten kan blijven voortzetten, ook als de situatie in Nederland minder positief wordt. Het FDSB coördinatieteam neemt daarom actief deel aan workshops en scholing op het gebied van projectmanagement en lobby. De transitie van uitvoerende zusterorganisatie naar zelfstandig handelende NGO gaat vooralsnog niet vanzelf en vraagt veel persoonlijke coaching van de teamleden. Veel aandacht gaat komende jaren ook naar lobby en fondsenwerving in D.R. Congo zelf (bijvoorbeeld opbouw samenwerking met UNICEF).

– **Regelmatig contact 'Nederland-Congo': wederzijdse inspiratie**

Contacten en communicatie leiden tot wederzijds begrip en betrokkenheid.

Het bestuur van Stichting Bambale heeft wekelijks contact met de coördinator van FDSB per telefoon of e-mail. Ondanks de voordelen van deze moderne communicatiemogelijkheden kunnen deze het persoonlijk contact niet geheel vervangen. Persoonlijke aanwezigheid van de bestuursleden in Congo is belangrijk: zowel voor de bestuursleden zelf als voor de leden van het FDSB team en voor alle bij de projecten betrokken mensen. Ieder jaar brengt minimaal één bestuurslid een bezoek aan de projecten.

– **Samenwerking met collega ontwikkelingsorganisaties: lobby, hier én daar**

Naast projectgebonden samenwerking hecht Stichting Bambale ook aan samenwerking met andere kleine en grote ontwikkelingsorganisaties zowel in Nederland als in D.R. Congo.

Aan de ene kant biedt dit de mogelijkheid gebruik maken van elkaars ervaringen en deskundigheid. Hoe optimaliseer je het rendement van je project, waar zitten de valkuilen, hoe lossen anderen bepaalde problemen op, wat leren internationaal opgedane ervaringen?

Anderzijds kun je als groep vaak meer bereiken dan als individuele organisatie. Georganiseerd is het eenvoudiger om je stem te laten horen bijv. bij overheidsinstellingen. In dit kader wordt komende beleidsperiode intensief samengewerkt met een Edukans initiatief ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs in D.R. Congo.

6. Projectsteun: een lange termijn investering

6.1 Uitgangspunten

In het huidige klimaat vinden wij het belangrijk hier te herhalen en benadrukken dat Stichting Bambale het ondersteunen van een project met geld en kennis beschouwd als een investering op termijn. En van een investering verwacht je rendement. Een project moet dus op verschillende manieren rendabel kunnen zijn. Daarom hanteert Stichting Bambale voor de beoordeling van een project een aantal uitgangspunten:

- projecten zijn gebaseerd op initiatieven van lokale organisaties
- projecten richten zich op directe verbetering van de levensomstandigheden en/of toekomstmogelijkheden van een kansarme bevolkingsgroep of kansarme regio
- projecten dragen bij aan het realiseren van de VN duurzame ontwikkelingsdoelstellingen
- projecten hebben de potentie om zich op zichtbare termijn tot autonome, onafhankelijke organisaties te ontwikkelen
- projecten hebben in potentie een voorbeeldfunctie met regionale uitstraling
- doelgroep en lokale bevolking zijn betrokken bij de ontwikkeling van het project en dragen hieraan bij
- projecten stimuleren onderlinge samenwerking en zelfredzaamheid van de lokale bevolking

Het principe van het uitsluitend verlenen van hulp in de vorm van projectsteun en bovenstaande uitgangspunten voor projectsteun blijven ook de komende beleidsperiode onveranderd.

Echter, ieder project dat aan deze voorwaarden voldoet wordt niet automatisch een succes.

De ervaring leert dat ook een project met de potentie om zich te ontwikkelen tot een onafhankelijke organisatie dat lang niet altijd op eigen kracht daadwerkelijk voor elkaar krijgt. Na een eenmalige investering in bijvoorbeeld goederen of gebouwen is een langere periode van al dan niet intensieve begeleiding nodig.

Tegenover de eenmalige, projectgebonden ondersteuning van stichting Bambale staan immers de lokale organisatie en de doelgroep die samen de duurzaamheid van het project moeten garanderen.

6.2 Projectpartners: duurzaam resultaat door capaciteitsopbouw en samenwerking

Stichting Bambale ondersteunt uitsluitend initiatieven van lokale organisaties. De ervaring leert dat projecten een groter en duurzamer effect hebben als zij geleid worden door een bestaande, min of meer ervaren organisatie bestaande uit meerdere personen. Ten aanzien van deze lokale projectpartners blijft het motto van het voorgaande meerjarenbeleidsplan 2011-2015 ook de komende jaren volledig van kracht: samenwerking en capaciteitsopbouw: bouwen aan vertrouwen in eigen kunnen.

– *Capaciteitsopbouw lokale partners:*

Het succes van een project hangt voor een groot deel af van de kwaliteit van de lokale partnerorganisatie. De projectpartner faciliteert en organiseert de actieve betrokkenheid van de doelgroep (bewuswording) en de inbedding in de maatschappelijke omgeving. Deze basis is onontbeerlijk voor de groei naar de noodzakelijke autonomie en gewenste voorbeeldfunctie van het project.

Om projectpartners in staat te stellen dit te bereiken is scholing en vaak ook intensieve begeleiding nodig. Bij ieder project wordt daarom 15% van de projectbegroting gereserveerd voor capaciteitsopbouw van de lokale partnerorganisatie.

– *Samenwerking: opbouw 'peer-to-peernetwerk' netwerk*

Om de investeringen in de begeleiding en bijscholing van de individuele projectpartners optimaal te laten renderen is Stichting Bambale begonnen met het stimuleren en organiseren van contacten en samenwerking tussen de verschillende projectpartners onderling. Zo faciliteert Stichting Bambale dat de projectleider van het reeds zelfstandig lopende landbouwproject Véronique het jongere landbouwproject van de vrouwen van Massikila met raad en daad gaat bijstaan.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

– *Samenwerking: inbedding lokale maatschappij*

Congo heeft geen ombudsman waar burgers met klachten over de overheid terecht kunnen maar kent wel veel corruptie. Contacten met de lokale overheid vergen daarom zorgvuldig handelen en vooral vaardig communiceren. Een goed project kan geheel mislukken als de indruk bestaat dat er gemakkelijk te halen buitenlands geld achter zit. Maar, als lokale bestuurders achter een project gaan staan kan dit een project naar een hoger niveau tillen en lokaal meer impact geven. Daarom investeert Stichting Bambale in de betrokkenheid van (overheids)instellingen bij de projecten, bijvoorbeeld door het uitnodigen en betrekken van onderwijsinspecteurs bij bijscholing van leerkrachten.

Met haar Congolese achtergrond en Congolese zusterorganisatie beschikt Stichting Bambale over goede contacten en kennis van lokale omstandigheden in de D.R. Congo. In de loop der jaren heeft Stichting Bambale met de bij de projecten betrokken bevolking een vertrouwensband opgebouwd waardoor het mogelijk is activiteiten te intensiveren en uit te breiden. Vanuit deze contacten en ervaringen gaat Stichting Bambale de komende jaren ook de overheid actief benaderen (lobbyen), bijvoorbeeld op het gebied van verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. De lokale projectpartners worden in dit traject meegenomen, onder andere door specifieke trainingen.

6.3 Projectdeelnemers: actieve betrokkenheid, solidariteit, sociaal ondernemerschap.

Naast de kunde en vaardigheden van de projectpartner is de betrokkenheid van de doelgroep een van de belangrijkste peilers waarop het succes en de duurzaamheid van een project rusten. De deelnemers c.q. de doelgroep zijn mede verantwoordelijk voor het welslagen van het project.

Zoals voorzitter Bioly Ikele het al bij de oprichting van Stichting Bambale formuleerde: Stichting Bambale is geen Sinterklaas. Stichting Bambale biedt hulp maar geen cadeautjes. De projectdeelnemers zijn geen netto ontvangers. Zij zijn ook geen 'klanten'. Het gaat verder dan dat: zij zijn participanten.

Het bewerkstelligen van deze actieve, betrokken houding van de doelgroep is een van de prioriteiten in de komende beleidsperiode.

– *Voorlichting en communicatie*

Niet alleen de projectpartner maar ook de projectdeelnemers moeten zich bij het project betrokken voelen. Dit vraagt vanaf de eerste voorbereidingen een actieve benadering van de doelgroep door Stichting Bambale/FDSB. Door voorlichting en rechtstreekse communicatie met de doelgroep over de voorwaarden en de grenzen van de mogelijkheden die Stichting Bambale heeft, ondersteunt Stichting Bambale de projectpartner bij het organiseren van het (toekomstige) benodigde financiële draagvlak.

– *Eigen bijdrage:*

Bij de uitvoering van het project verwacht Stichting Bambale van betrokkenen dat zij naar vermogen allemaal een steentje bijdragen. Hetzij in de vorm van een financiële bijdrage, hetzij in de vorm van arbeid of het ter beschikking stellen van middelen/materialen. De projectpartner is verantwoordelijk voor het organiseren en activeren van deze ondersteuning door de lokale bevolking. De eigen bijdrage van lokale betrokkenen bedraagt minimaal 2% van de projectbegroting.

– *Betaling voor dienstverlening:*

Tegenover de eenmalige, projectgebonden ondersteuning van stichting Bambale staat de lokale organisatie die de duurzaamheid van het project garandeert. De partnerorganisatie zorgt voor eigen middelen voor lopende kosten, onderhoud, continuïteit en t.z.t. vervanging. Dat kan alleen als de afnemers, collectief, hoe arm ook, een minimumprijs betalen voor de geleverde diensten. Dus ouders moeten schoolgeld betalen voor hun schoolgaande kinderen. Het laten malen van maniok door de maniokmolen kost geld.

– *Micro-financiering*

Bij sommige projecten is het mogelijk om persoonlijke betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid te vergroten middels ondersteuning in de vorm van microkredieten. Bijvoorbeeld bij landbouwprojecten zoals project Veronique.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

- Solidariteit

Stichting Bambale wil niet alleen dat de projectdeelnemers zich uitsluitend inzetten voor het welslagen van hun eigen project. Stichting Bambale stimuleert dat de deelnemers vanuit de gedeelde verantwoordelijkheid ook enige solidariteit gaan opbrengen voor andere doelgroepen.

Voor zover de aard en omstandigheden van een project dat toestaan vraagt Stichting Bambale daarom in ruil voor projectondersteuning een kleine solidariteitsbijdrage. Zodra het project goed functioneert krijgt FDSB een klein percentage van de inkomsten. Deze inkomsten worden vervolgens ingezet voor de continuïteit van het werk van Stichting Bambale en het opstarten van nieuwe projecten.

Een voorbeeld van een project waarbij deze constructie is toegepast is de maniokmolen: de gebruikers betalen per kilo gemaalde maniok een bedrag dat gereserveerd wordt voor onderhoud, beheer en afschrijving van de molen. 10% Van de opbrengst gaat echter naar FDSB die dit geld reserveert voor de aanschaf van nieuwe maniokmolens voor omliggende gemeenschappen.

6.4 Werkwijze projectsteun

- Kennisoverdracht

Om van projecten een succes te maken is naast kennis van lokale cultuur en omstandigheden vaak ook inhoudelijke, vaktechnische kennis en ervaring nodig.

Stichting Bambale zoekt daarom per project niet alleen contact met financiële sponsors en fondsen maar ook met organisaties met inhoudelijke kennis van zaken. Stichting Bambale wil hiermee uitwisseling van kennis en ervaringen op het gebied van duurzaam ondernemen stimuleren en door betrokkenheid en contacten tussen instellingen en projecten wederzijds begrip vergroten. Afgelopen beleidsperiode heeft een vakleerkracht van het Summa College Eindhoven het timmeratelier bezocht (via PUM). Een goede formule met groot resultaat en dus voor herhaling vatbaar.

Kennisoverdracht kan niet alleen plaatsvinden door het uitzenden van deskundigen naar Congo. In specifieke gevallen kan het inspirerend en effectief zijn voor vakmensen (bijv. leerkrachten) uit Congo om voor een werkbezoek naar Nederland te komen om kennis te maken met nieuwe technieken en/of methodes. Dit mes snijdt aan twee kanten als het werkbezoek ook voor draagvlakverbreding en publicitaire doeleinden wordt ingezet. Tot nu toe was dit niet mogelijk en het is nog de vraag of de verlening van visa aan Congolezen de komende jaren versoepeld zal worden.

De opening van het Centre de Formation et Bureautique Bambale in Inkisi biedt in dit opzicht nieuwe mogelijkheden voor kennisoverdracht en het leggen van rechtstreekse contacten via internet of per mail.

– Aankoop materialen in D.R. Congo: *stimuleren lokale economie en duurzame handel*

De aankoop van materialen in D.R. Congo zelf stimuleert de lokale economie en is dus een efficiënte manier om de bevolking ter plaatse te ondersteunen.

Als de benodigde materialen echter niet in Congo beschikbaar zijn of niet de vereiste kwaliteit hebben, worden deze in Nederland of België gekocht.

Als er in dit opzicht binnen het kader van het Dutch Good Growth Fund mogelijkheden zijn om de levering van dergelijke producten te verduurzamen zal Stichting Bambale een bemiddelende en stimulerende rol spelen bij het opzetten van productie- / handelsfaciliteiten.

Het Dutch Good Growth Fund steunt de financiering van ondernemers hier en daar. Het gaat vooral om het midden- en kleinbedrijf dat handel wil drijven met en wil investeren in lage- en middeninkomenslanden. D.R. Congo staat op de landenlijst van het Dutch Good Growth Fund.

– Nieuwe technieken, nieuwe producten

Lokaal initiatief is voor Stichting Bambale een zeer belangrijk uitgangspunt. Voorgestelde projecten gaan uit van de lokaal gebruikelijke en verkrijgbare materialen en methoden. Ondertussen zijn er overal ter wereld mensen bezig met het zoeken naar inventieve, goedkope oplossingen voor problemen in ontwikkelingslanden (touwpompen, koken zonder hout,). Nieuwe technieken en ontwikkelingen vinden echter zelden op eigen kracht hun weg naar moeilijk bereikbare plattelandsgemeentes met weinig communicatiemogelijkheden. Onbekend maakt onbemind. Het zinvol introduceren van nieuwe ontwikkelingen is dan ook een uitdaging.

– Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk uitgangspunt bij alle activiteiten van Stichting Bambale. Alle betrokkenen moeten steeds overtuigd zijn/worden van het belang van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap. Om dit te bevorderen zoekt Stichting Bambale voor haar projecten niet alleen financiële ondersteuning, maar ook inhoudelijke, vaktechnische ondersteuning. Uitwisseling van ervaringen en kennis op dit gebied is voor alle betrokkenen in beide landen van belang en creëert een lange termijn win-win situatie.

7. Bevorderen mondiaal burgerschap: inhoudelijke informatie in een aantrekkelijk jasje

In 2009 stelde toenmalig minister Koenders dat het tijd was voor een transitie van 'draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking' naar 'mondiaal burgerschap'. Met het gebruik van de term 'mondiaal' verschoof het debat van nadruk op 'veranderingen daar' naar 'veranderingen hier en daar'. En de keuze van de term 'burgerschap' illustreerde dat de focus ook verschoof van overheid naar individuele bijdragen van de burger.

Ongeacht de te gebruiken terminologie wil Stichting Bambale steeds zoveel mogelijk mensen in Nederland informeren: over de situatie in Congo en over hoe en waarom Stichting Bambale denkt hier iets mee/aan te moeten doen. Het vergt voorbereiding en veel tijd om in dit opzicht steeds weer vernieuwend en creatief te zijn. Tijd die er niet altijd voldoende is. Op het gebied van PR en voorlichting zijn er dan ook zeker nog stappen te zetten.

Vorm
Organisatie van themadagen: Tijdens een evenement of themadag is het mogelijk om samen met de deelnemers dieper op verschillende aspecten van ontwikkelingssamenwerking in te gaan via presentaties en workshops. Stichting Bambale streeft ernaar iedere 3 jaar een dergelijk evenement te organiseren. Door de keuze van thema's is het mogelijk verschillende doelgroepen uit te nodigen.
Nieuwsbrief De Nieuwsbrief verschijnt 1 à 2 maal per jaar in een oplage van 150 exemplaren en wordt verspreid onder de vaste contacten en donateurs van Stichting Bambale. Voornemen: vergroten oplage
Folder Stichting Bambale Deze folder geeft beknopt informatie over projecten en werkwijze van Stichting Bambale. Iedere 5 jaar wordt de folder geactualiseerd en opnieuw vormgegeven.
Website www.bambale.dse.nl De website wordt als zeer informatief ervaren. De lay-out is echter nu al jaren ongewijzigd en aan modernisering toe. Informatie wordt momenteel verstrekt in de vorm van tekst vergezeld van foto's. Om de boodschap levendiger en met meer couleur locale over te brengen wil Stichting Bambale meer gebruik gaan maken van bewegende beelden.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

Aantal bezoeken website:									
2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 t/m aug
2.704	6.014	3.955	5.837	6.973	8.721	9.556	13.823	12.392	7.203
Facebook pagina: Via de nieuwe media wil Stichting Bambale vooral ook jongeren bereiken. Het is immers van groot belang dat ook jongeren zich betrokken voelen bij ontwikkelingssamenwerking. In november 2014 is Stichting Bambale daarom gestart met een eigen Facebook pagina. Voornemen: actualisering Facebook pagina waarborgen en bereik vergroten, onderzoeken of het mogelijk is de doelgroep in Congo hierbij te betrekken.									
Informatiekraam bij markten: Jaarlijks staat Stichting Bambale op 3 à 4 markten met een informatiekraam. Dit biedt de mogelijkheid contact te leggen met een groter publiek en resulteert regelmatig in interessante gesprekken en nieuwe contacten. Het is de kunst om zoveel mogelijk passanten te verleiden om even te stoppen voor meer informatie. Voornemen: optimaliseren presentatie									
Presentaties, spreekbeurten bij gelegenheden en voor belangstellenden Desgevraagd verzorgen bestuursleden graag spreekbeurten of presentaties om belangstellenden te informeren over het leven in Congo en de doelstellingen van Stichting Bambale. Voornemen: ondersteuning in de vorm van filmmateriaal en Powerpoint presentatie.									
Persoonlijke ondersteuning van individuele scholieren en studenten bij onderzoekopdrachten: Jaarlijks wordt Stichting Bambale benaderd door een aantal scholieren of studenten die hulp en informatie vragen voor hun werkstukken of onderzoeken in D.R. Congo. Bestuursleden van Stichting Bambale helpen deze jongeren graag verder. Voornemen: ontwikkelen van een informatie/spreekbeurtpakket voor lager en middelbaar onderwijs									
Publicaties in regionale kranten n.a.v. activiteiten en/of nieuwe projecten: Voornemen: vaker en actiever contact zoeken met media. Niet alleen naar aanleiding van activiteiten maar bijvoorbeeld ook om meer ruchtbaarheid te geven aan behaalde resultaten.									

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

8. Organisatiestructuur

8.1 Stichting Bambale Nederland

Stichting Bambale is opgericht op 21 augustus 1997 in Eindhoven en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 41094324. Voor de coördinatie van de activiteiten en projecten in Congo heeft Stichting Bambale in Congo een zusterorganisatie opgericht: Fondation pour le Développement Stichting Bambale.

Het bestuur van Stichting Bambale bestaat uit:

- Voorzitter: dhr. B. Ikele
- Secretaris: dhr. H. Nsungu Ngelesi
- Penningmeester: mevr. G. Ikele
- algemene lid: Zr. A. te Wierik
- werkgroepleden: mevr. A. Nielen en mevr. T. de Bres

Vergaderfrequentie bestuur: iedere 6 weken

8.2 Fondation pour le Développement Stichting Bambale

Fondation pour le Développement Stichting Bambale (FDSB) is gevestigd in Kinshasa en staat onder leiding van de coördinator, dhr. Th. Iniéte. De coördinator rapporteert rechtstreeks aan het bestuur van Stichting Bambale Nederland. Hij geeft leiding aan het FDSB coördinatie team en begeleidt de verschillende projectmanagers.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

9. Begroting/planning

	2016	2017	2018	2019	2020
Organisatie					
Organisatie Bambale Nederland	4.000	4.500	4.500	5.000	5.000
Draagvlakactiviteiten Nederland	1.500	1.500	1.500	2.000	2.000
Organisatie FDSB	11.000	11.000	11.000	12.000	12.000
Werkbezoeken	3.500	3.500	3.500	4.000	4.000
Totaal organisatie	20.000	20.500	20.500	23.000	23.000
Projecten					
<i>Landbouw/ACCPB</i>					
Scholing / training	1.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Modelprojecten	2.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Tractor/mechanisatie*	5.000	55.000	15.000	15.000	5.000
	8.000	62.000	22.000	22.000	12.000
Opleiding					
Complexe Scolaire Bambale:					
Basis onderwijs	15.000	10.000	10.000	5.000	5.000
Voortgezet onderwijs**	15.000	50.000	15.000	35.000	10.000
Teacher training	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
	33.000	63.000	28.000	43.000	18.000
Beroepsonderwijs:					
Timmeratelier Kinshasa Sociaal ondernemerschap	40.000	20.000	15.000	10.000	10.000
Centre de formation et bureautique, Inkisi	10.000	10.000	46.000	5.000	
Nieuwe projecten			20.000	20.000	5.000
	50.000	30.000	81.000	35.000	15.000
Milieu/gezondheid					
Renovatie gezondheidscentrum OMECO	15.000	10.000	5.000		
Watervoorziening, sanitair, afvalverwerking	10.000	10.000	20.000	25.000	25.000
Voorlichting en scholing	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
	30.000	25.000	30.000	30.000	30.000
Capaciteitsopbouw partnerorganisaties					
<i>Sociaal ondernemerschap:</i>					
Micro-financiering	2.000	2.000	2.000	5.000	5.000
Stageplaatsen***	10.000	10.000	15.000	15.000	20.000
	12.000	12.000	17.000	20.000	25.000
Totaal projecten	133.000	192.000	178.000	150.000	100.000
Totaal	153.000	212.500	198.500	173.000	123.000

* Landbouwproject Veronique is het oudste project van Stichting Bambale en loopt al een aantal jaren zelfstandig. De beoogde groei van het project stagneert echter al enkele jaren. Het bewerken van de grond is zo zwaar dat de deelnemende vrouwen maar een beperkt deel van de beschikbare grond kunnen bebouwen. Project Veronique heeft inmiddels navolging gehad in Massikila waar nu ook een aantal vrouwen gezamenlijk een stuk grond bewerken. Die lopen echter tegen hetzelfde probleem aan. Daarom wil Stichting Bambale het landbouwproject gaan mechaniseren.

Hierdoor kan meer grond verbouwd worden en de productie verhoogd worden. Zo creëren we meer werkgelegenheid voor de regio en grotere beschikbaarheid van basisvoedsel. Dit draagt bij aan een betere gezondheid.

Bij voldoende opbrengst wordt handel met de omliggende dorpen/steden gestimuleerd.

Beleidsplan Stichting Bambale 2016-2020

** Nu de lagere school van C.S. Bambale goed functioneert en stevig in de lokale gemeenschap staat, wil Stichting Bambale de getalenteerde jeugd in de regio houden om te voorkomen dat zij naar Kinshasa gaan voor verdere opleiding en niet meer terug komen naar Kisantu. Mede op uitdrukkelijk verzoek van de ouders wil Stichting Bambale daarom starten met een middelbare school, richting pedagogie. Het plan is om schooljaar 2016 – 2017 te starten met één eerste klas. In eerste instantie zullen deze middelbare scholieren dan 's middags les krijgen in dezelfde lokalen als de lagere schoolkinderen. Om op goed niveau middelbaar onderwijs te kunnen organiseren voor een grotere groep leerlingen is uitbreiding van het aantal lokalen noodzakelijk. De bedoeling is om aansluitend bij en gebruikmakend van het nu lopende programma ter modernisering en verbetering van het onderwijs in Congo door te groeien en CS Bambale over 3 jaar uit te breiden met een middelbare school.

Hiervoor moet de bestaande locatie uitgebreid worden met extra klaslokalen.

*** Om de lokale bedrijvigheid te stimuleren wil Stichting Bambale leerlingen bij de stap van school naar werk en/of een eigen onderneming ondersteunen. Daarom wil Stichting Bambale leerlingen/cursisten die een opleiding met goed gevolg afronden een betaalde stageplaats (12 maanden) aanbieden. Een verdienmodel waarbij leerlingen gemotiveerd worden om de opleiding te starten en ook af te maken. Als stagiaire krijgen de leerlingen tevens een extra periode voor verbreding en verdieping van hun vaardigheden. In loondienst verdienen de leerlingen vervolgens (een deel van) hun opleidingskosten terug. Dit programma start bij het timmeratelier en kan worden uitgerold naar het informatiecentrum en de toekomstige opleiding pedagogie bij de middelbare school.

10. Conclusie

Stichting Bambale wil de huidige groei in haar activiteiten gestructureerd en efficiënt voortzetten en daar waar mogelijk projecten ook in groter verband realiseren.

Door gerichte samenwerking en nauwlettende afstemming van ondersteuning op de lokale behoeften kunnen projecten bijdragen aan duurzame verbetering van levensomstandigheden en de plaatselijke bevolking in staat stellen zelf aan hun toekomst te werken.

Om continuïteit van organisatie en projecten te garanderen en optimaliseren werkt Stichting Bambale zowel in Nederland als in Congo aan de effectiviteit van de eigen organisatie en structurele samenwerkingsverbanden met ondersteunende organisaties:

ontwikkeling: een kwestie van gezond verstand

